

دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

دانشکده: دندانپزشکی

گروه: ..جراحی.....

طرح دوره اعضای هیئت علمی دانشکده دندانپزشکی

دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

نام درس: بی حسی موضعی....

**با مراعات اصول کوریکولوم مصوب
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی**

ساختار کلی دوره

نام درس: بی حسی موضعی

کد درس: ۷۷۷۲۲۱

مقطع و رشته: دکتری عمومی / تخصصی دندانپزشکی، رشته

تعداد واحد: کل: ۱..... شامل نیم واحد نظری و نیم واحد عملی

پیش نیازها: فیزیولوژی، آناتومی و فارماکولوژی

هم نیازها:

مدرس / مدرسین درس (سهم هریک به درصد): دکتر هوشیار عباسی - دکتر امیرنجفی

محل آموزش: بخش جراحی

محتوای آموزشی بر اساس سر فصل دروس

اهداف کلی و ویژه رفتاری

اهداف کلی دوره:

آشنایی با مبانی نوروفیزیولوژی درد و اصول عملکرد داروهای بی حسی موضعی

شناخت انواع داروهای بی حسی موضعی، ویژگی‌ها، کاربردها و عوارض احتمالی آنها

درک آناتومی کاربردی اعصاب ناحیه فک و صورت در ارتباط با تزریق بی حسی

✚ تسلط بر انواع تکنیک‌های بی‌حسی موضعی در نواحی مختلف فک و دهان

✚ آشنایی با وسایل و تجهیزات بی‌حسی (سرنگ، سوزن، کارتریج) و نحوه استفاده صحیح از آن‌ها

✚ توانایی انجام صحیح و ایمن تکنیک‌های بی‌حسی روی ماکت، همکلاسی و بیمار

✚ شناخت و مدیریت عوارض احتمالی بی‌حسی موضعی

✚ تقویت نگرش حرفه‌ای، رعایت اصول کنترل عفونت و ارتباط مؤثر با بیمار در حین انجام بی‌حسی

✚ الف) دانشی: (Cognitive) در پایان این دوره، دانشجو باید بتواند:

اصول نوروفیزیولوژی درد و عملکرد داروهای بی‌حسی را بشناسد

با انواع تکنیک‌های بی‌حسی و کاربرد هر کدام آشنایی داشته باشد

درک عوارض احتمالی و راهکارهای پیشگیری از آن را داشته باشد

ب) مهارتی - حرکتی: (Psychomotor) در پایان این دوره، دانشجو باید بتواند:

وسایل و محیط کار برای تزریق را آماده‌سازی کند

تزریق بی‌حسی بر روی ماکت، همکلاسی و بیمار بطور صحیح انجام دهد

اثرگذاری بی‌حسی و رفع خطاهای احتمالی را ارزیابی کند

ج) نگرشی: (Affective) در پایان این دوره، از دانشجو انتظار می‌رود:

اصول کنترل عفونت و ایمنی بیمار را رعایت کند

آرامش و ارتباط مؤثر با بیمار هنگام تزریق را حفظ کند

اخلاق حرفه‌ای و دقت در کار عملی را رعایت کند

🌈 اهداف ویژه رفتاری :

هدف کلی ۱:

آشنایی با مبانی نوروفیزیولوژی درد و اصول عملکرد داروهای بی‌حسی موضعی

اهداف ویژه:

مسیر انتقال درد از گیرنده‌های محیطی تا مغز را توضیح دهد.

مکانیسم اثر داروهای بی‌حسی در مهار هدایت عصبی را تشریح کند.

عوامل مؤثر بر شروع و مدت اثر بی‌حسی را بیان کند.

هدف کلی ۲:

شناخت انواع داروهای بی‌حسی موضعی، ویژگی‌ها، کاربردها و عوارض احتمالی آن‌ها

اهداف ویژه:

داروهای بی‌حسی شایع در دندانپزشکی را از نظر نوع، دوز و مدت اثر مقایسه کند.

موارد منع مصرف و تداخلات دارویی بی‌حسی‌ها را شناسایی کند.

دوز مجاز بی‌حسی متناسب با وضعیت بیمار را محاسبه کند.

هدف کلی ۳:

درک آناتومی کاربردی اعصاب ناحیه فک و صورت در ارتباط با تزریق بی حسی

اهداف ویژه:

شاخه‌های حسی عصب تری‌ژمینال را نام ببرد.

مسیر اعصاب آلوئولار فوقانی و تحتانی را ترسیم کند.

محل عبور اعصاب و نقاط مرجع تزریق را روی مدل نشان دهد.

هدف کلی ۴:

تسلط بر انواع تکنیک‌های بی حسی موضعی در نواحی مختلف فک و دهان

اهداف ویژه:

تفاوت بین روش‌های infiltration و nerve block را توضیح دهد.

محل مناسب تزریق را برای هر تکنیک انتخاب کند.

مسیر ورود سوزن و میزان تزریق را به درستی اجرا کند.

هدف کلی ۵:

آشنایی با وسایل و تجهیزات بی حسی (سرنگ، سوزن، کارتریج) و نحوه استفاده صحیح از آنها

اهداف ویژه:

اجزای سرنگ، سوزن و کارتریج را معرفی کند.

نحوه آماده‌سازی و مونتاژ وسایل را به‌صورت عملی انجام دهد.

اصول نگهداری و ایمنی وسایل تزریق را رعایت کند.

هدف کلی ۶:

توانایی انجام صحیح و ایمن تکنیک‌های بی‌حسی روی ماکت، همکلاسی و بیمار

اهداف ویژه:

مراحل آماده‌سازی بیمار برای تزریق را انجام دهد.

تکنیک تزریق بی‌حسی را به‌درستی و بدون درد اجرا کند.

اثر بی‌حسی را ارزیابی و در صورت نیاز اصلاح کند.

هدف کلی ۷:

شناخت و مدیریت عوارض احتمالی بی‌حسی موضعی

اهداف ویژه:

عوارض موضعی و سیستمیک بی‌حسی را فهرست کند.

اقدامات اولیه در واکنش‌های ناخواسته (مثل سنکوپ یا شوک) را توضیح دهد.

روش‌های پیشگیری از بروز عوارض را به‌کار گیرد.

هدف کلی ۸:

تقویت نگرش حرفه‌ای، رعایت اصول کنترل عفونت و ارتباط مؤثر با بیمار در حین انجام بی‌حسی

اهداف ویژه:

اصول کنترل عفونت و استفاده از وسایل حفاظت فردی را رعایت کند.

رفتار حرفه‌ای و ارتباط محترمانه با بیمار را نشان دهد.

اضطراب بیمار را با توضیح و اطمینان بخشی کاهش دهد

🌈 شرح سرفصل های اصلی درس: بی حسی موضعی

عنوان جلسات	سرفصل	مدرس مسئول درس
جلسه اول	نوروفیزیولوژی درد و اصول بی حسی موضعی	دکتر نجفی - دکتر عباسی
جلسه دوم	داروهای بی حسی موضعی	دکتر نجفی - دکتر عباسی
جلسه سوم	آناتومی کاربردی اعصاب ناحیه دهان و فک	دکتر نجفی - دکتر عباسی
جلسه چهارم	تکنیک های بی حسی موضعی	دکتر نجفی - دکتر عباسی
جلسه پنجم	عوارض بی حسی موضعی	دکتر نجفی - دکتر عباسی
جلسه ششم	آشنایی با وسایل (سرنگ، سوزن، کارت ریج) و انجام تکنیک ها روی ماکت	دکتر نجفی - دکتر عباسی
جلسه هفتم	انجام تکنیک های بی حسی بر روی هم کلاسی ها (زیر نظر استاد)	دکتر نجفی - دکتر عباسی
۸	مشاهده و انجام بی حسی بر روی بیمار به همراه دانشجویان سال بالا	دکتر نجفی - دکتر عباسی
۹		
۱۰		
۱۱		
۱۲		
۱۳		
۱۴		

		۱۵
		۱۶

✚ برنامه کاری روزانه در بخش / فانتوم :

حضور و ثبت نام دانشجویان

توضیح اهداف و مراحل تمرین روز

نمایش عملی توسط استاد یا دستیار آموزشی .

تمرین عملی دانشجویان زیر نظر استاد .

بحث گروهی و جمع بندی عملکرد روز

ارزشیابی کوتاه و اعلام تکلیف جلسه بعد

✚ روش های تدریس و رسانه های آموزشی :

□ سخنرانی (Lecture) □ پانل بحث و گفت و گو (Panel Discussion)

□ آموزش مبتنی بر حل مسئله (PBL) □ آموزش مبتنی بر تیم (TBL)

□ ارائه سمینار توسط دانشجو □ کار در کلینیک (Clinic)

□ آموزش بر روی فانتوم (Phantom) □ گردش علمی (Field Trip)

□ ایفای نقش (Role Play) □ استفاده از شبیه ساز (Simulator)

□ سایر موارد:

رسانه های آموزشی:

- ☐ اسلاید (پاورپوینت) ☐ فیلم آموزشی ☐ پوستر ☐ ماکت ☐ مدل ☐ نمونه بیمار ☐
 نرم افزار ☐ پمفلت ☐ جزوه ☐ سایر ☐

🌈 نحوه ارزشیابی دوره و تعیین نمره نهایی:

- ☐ OSCE ☐ DOPS ☐ کوئیز ☐ امتحان عملی پایان دوره/ترم ☐ امتحان کتبی/
 شفاهی میان دوره/ترم ☐ پروژه ☐ تحقیق ☐ سمینار ☐
☐ مشارکت در کلاس/حضور و فعالیت ☐
☐ سایر موارد :

	روش ارزشیابی	انواع ارزشیابی	درصد از نمره نهایی کل	توضیحات
۱	تکوینی	حضور منظم در بخش - ارزیابی کیفی عملکرد - مشاهده نگرش و تعامل با بیماران	۳۵ درصد	
۲	تراکمی	آزمون مهارتی با چک لیست استاد - سوالات بالینی و کتبی	۵۵ درصد	
۳	ترکیبی	بررسی پرونده و بازخورد استاد - رایه شفاهی و مشارکت در بحث	۱۰ درصد	

🌈 منابع و مراجع آموزشی

✓ منابع اصلی Malamed SF. Handbook of Local Anesthesia. ۷th Edition. ∴

✓

✓ Hupp JR, Ellis E. Contemporary Oral and Maxillofacial Surgery

🚦 قوانین و مقررات کلاس / فانتوم / سایر : ..بخش جراحی.....

- ✓ دانشجویان باید پوشش و وسایل حفاظت فردی (دستکش، ماسک، گان) را رعایت کنند.
- ✓
- ✓ حضور در بخش الزامی است و تأخیر بیش از ۱۵ دقیقه موجب غیبت محسوب می شود.
- ✓
- ✓ هر دانشجو موظف است ابزار شخصی و سرنگ بی حسی خود را همراه داشته باشد.
- ✓
- ✓ در پایان هر جلسه عملکرد دانشجو بر اساس دانش، دقت و رفتار حرفه ای ارزیابی می شود سایر:

نام و امضای مسئول EDO دانشکده:
تاریخ ارسال :

نام و امضای مدیر گروه:
تاریخ ارسال:

نام و امضای مدرس:
تاریخ تحویل: